

## **Caracterizarea personajului Maria din opera Creanga de aur scrisa de Mihail Sadoveanu-prima parte**

Personaj principal; dinamic, multidimensional, arhetipal.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje; autocaracterizare;

â€” caracterizare indirecta: prin propriile actiuni, simtiri si ganduri; prin mediul in care traieste; prin comentariul naratorial; prin nume.

Intr-o combinatie expresiva, specifica portretului sadovenian, Maria e un personaj construit dupa tiparele clasicismului antic, dar si ale basmului popular romanesc. Daca in ipostaza initiala, feciorelnica, descinde aievea din lumea basmului, dupa casatoria cu mostenitorul tronului, destinul ei tragic ii confera grandoarea si sublimul unei Antigone medievale. Ca si Kesarion, de care se indragosteste la prima vedere, Maria este aleasa pentru un destin exceptional, chiar daca acesta presupune sacrificiul de sine.

Nepoata cuviosului filantrop Filaret din Amnia, de pe tarmul Pontului Euxin (denumirea antica greceasca a Marii Negre) ilustreaza - in viziunea original-sintetica a lui Sadoveanu - deopotriva conditia cenusaresei si a fecioarei jertfite. Si numele este simbolic in acest sens, evocand-o pe Fecioara Maria. Cand imparatele Bizantului isi da seama ca, pentru a-si salva fiul de la desfrau si de sub influenta iconoclastilor, "este nevoie pentru imparatie ca acest tanar pe care-l iubim sa aiba langa el o sotie nu numai cea mai frumoasa si mai dorita, dar si cea mai binecredincioasa intru ortodoxie", apeleaza la ajutorul episcopului Platon pentru alegerea miresei.

Inzestrat cu har divin, iluminat de "sfanta Maica a Domnului, Platon intelege ca mireasa se afla printre nepoatele lui Filaret si il trimite pe prietenul sau Kesarion Breb s-o gaseasca. Pentru a identifica fecioara din revelatia episcopului, Egipteanul recurge la proba condurului, care se va mula perfect pe piciorul Mariei. In mod semnificativ, noua cenusareasa este si ea orfana, fiind fiica vadovei Ipatia. Prima ei aparitie in fata strainului care ii va marca destinul este una semi-divina, ca intrupare a frumusetii eterne, asa cum se reflecta in oglinda imaginea bunicii Teosva: "Kesarion inalta bratul drept si, cu palma, isi atinse fruntea. Intr-o clipire si ca intr-o oglinda, batrana isi vazu frumuseti stralucita a tineretii, cand sta sub cer si in vesnicie ca o zeita".